

s jednotlivými členy občanského sboru v dotyčném případě osobně činnými a poměry vyšetřujícími.

8. Tomuto soudnímu oddělení budiž přikázána i veškerá trestní pravomoc ohledně mladistvých provinilců — ve věku nejméně do 14 let — a to v přestupcích i zločinech soudních i správních. Vykonávána budiž v senátech, skládajících se ze soudce jako předsedy a přísedících, přibraných z členů občanského sboru. Tyto senáty rozhodují o vině i trestu, podmíněném odsouzení i prominutí trestu, s platností, pokud možná, konečnou, po případě na odvolání po prozkoumání případu rozšířeným senátem s větším počtem členů. Systém trestů i celé řízení budiž zákonem upraveno zvlášť pro tyto případy samostatně, se zřetelem k výhradnému účelu nápravy a polepšení (do 14 let náhradní vychování a pod.).

Tyto zásady zdají se podle zkušeností z oboru soudnictví poměrně a trestního pro dnešní dobu nejvhodnějšími pro účelnou úpravu preventivní sociální péče o mládež, v nynějších našich poměrech poválečných nejvýš nutné.

Zdárné provádění účelné péče preventivní může nad to mít ty nejpříznivější účinky pro jednotlivce i celek též na poli jiném — ulehčení státu v trestání mladistvých a pak snad i mnohých starších provinilců, velmi často ze zanedbané mládeže vyrůstajících.

Positivní návrh, stručně načrtnutý, podávám tu k případnému bližšímu uvážení.

V Plzni, v říjnu 1920.

Dr. Josef Zelinka, r. z. s.

DENNÍK.

Úprava práva leteckého. Zdokonalení vzduchoplavby a stále rozšiřování její i pro účely nevojenské ukládá státům povinnost, aby co možná brzy přikročily k zákonodárné úpravě tohoto důležitého odvětví. Také Švýcarsko pomýšlí na vypracování spolkového zákona, jak se dočítáme z jednání švýcarského spolku právníckého (schweiz. Juristenverein), konaného právě před rokem a uveřejněného v »Zeitschrift für schweizerisches Recht«, 38. sv., sešit 4. Právníckému sjezdu byly o »zásadách spolkového zákona leteckého« předloženy jednak zpráva Dra Edmonda Pittarda, advokáta a profesora v Ženevě (francouzská), jednak korreierát (německý) Dra Alfréda Stückelberga, advokáta v Basileji. Nejednotnost názorů jevila se jen ve 4 bodech: v otázce povinnosti přistátí se vzducholodí na hranicích státu k vůli

kontrole, dále práva poškozeného vlastníka pozemku na prozatímní policejní zabavení vzducholodi, přípustnosti obrany vyšší moci (vis major) a konečně v otázce zřízení zástavního práva bez odevzdání vzducholodi. Zpravodaj Pittard formuloval celkem 23 hlavních zásad, ale projednány byly na sjezdu jenom tři první a také jednomyslně přijaty. Žádají, aby právo vzduchoplavby bylo upraveno zvlášť (sc. nikoli společně s úpravou jízdy automobilové), dále aby se úprava tato stala zákonem spolkovým a aby osnova jeho byla vypracována v nejkratší době a to v duchu svobodném a vyhovujícím pokroku (en sens libéral et conforme au progrès). Jak se dovídáme, budou i na naší universitě letošním rokem konány přednášky o právu leteckém na podkladě »Convention portant réglementation de la navigation aérienne« ze dne 13. září 1919.

Smíšené soudy mírové. Podle mírových smluv mají býti zřízeny zvláštní smíšené soudy rozhodčí k vyřízení hlavně sporů z právních jednání uzavřených ještě před válkou mezi příslušníky jednak mocností spojených a přidružených a jednak Německa, po případě Rakouska. Kromě toho jsou jim přikázány mírovými smlouvami ještě některé jiné spory. Soudy tyto skládají se z předsedy, na němž se účastněné státy dohodnou a jenž je příslušníkem státu neutrálního, a ze dvou soudců vyslaných každým účastněným státem. Jak se postupuje před těmito soudy, ponecháno je určití jim samotným; mají se při tom přidržeti »pravidel shodujících se se spravedlností a slušností«. Takové soudy smíšené bude nutno zřídit i pro vyřízení sporů shora naznačených jednak mezi příslušníky našeho státu a příslušníky Německa a Rakouska. Jak daleko jsou přípravy ku zřízení těchto soudů, není nám známo. Za to je již ustaven soud smíšený francouzsko-německý. Tento soud upravitel také zásady pro řízení před ním (Règlement de Procédure du Tribunal Arbitral Mixte Franco-Allemand), uveřejněný v něm. R. G. Bl. na str. 525 r. 1920. Zajímavo je, že soud tento veden jsa snahou, aby dopomohl pravdě a spravedlnosti k vítězství, může i od zásad svého řízení v jednotlivých případech se uchýliti a že zásady řízení jsou zbaveny, pokud lze, povahy donucující a formalistické. Tak není v něm vůbec řízení pro zmeškání, žádných pravidel průvodních ani přísah. Na místo těchto bylo přijato zařízení u nás dobře známé: lze slyšet, po případě i přísazně, strany neb jejich zákonné zástupce. Řečí jednací je řeč francouzská. Předběžné řízení je písemné (žaloba, odpověď na ni, replika a duplika), jímž má býti sporná látka úplně sebrána, načež se nařídí ústní konečné přeličení, v němž bude vydán rozsudek. Předmětem ústního přeličení je jen to, o čem bylo jednáno